

บทที่ 5

สรุปและเสนอแนะ

5.1 สรุป

นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ได้สร้างสรรค์งานในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ โดยต้องการเอางานที่ได้สร้างสรรค์นั้นมาใช้ในทางเศรษฐกิจ เหตุนี้ รัฐจึงกำหนดมาตรการทางกฎหมายมาบังคับแก่ผู้ที่ทำละเมิดงานของผู้สร้างสรรค์และมีวัตถุประสงค์สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การรองรับสิทธิในการสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้ที่คิดค้นสร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์งานรูปแบบใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุด คือ สร้างความเป็นธรรมและส่งเสริมจิตใจให้มีการคิดค้นสร้างสรรค์งานในรูปแบบใหม่ๆ ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินทางปัญญาชนิดหนึ่งที่ไม่รูปร่างและไม่มีเอกสารสิทธิใดๆ แต่เป็นที่ยอมรับกันว่าลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณค่ามีราคาควรที่ผู้สร้างสรรค์จะนำมาใช้ประโยชน์สูงสุดเช่นเดียวกับทรัพย์สินที่มีรูปร่างและมีราคาประเภทอื่นๆ

ปัจจุบันประเทศต่างๆ ล้วนประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชาชนทั่วไปหรือแม้แต่ผู้ที่จบการศึกษาใหม่ทั่วทั้งโลกต่างอยู่ในสภาวะไร้งานทำ เมื่อไม่มีงานก็ไม่มีเงินหรือทรัพย์สินที่จะนำมาเลี้ยงชีพ หรือแม้แต่ผู้ที่อยู่ในสถานะคนทำงานก็อาจต้องพ้นจากงานอันเนื่องมาจากการที่บริษัทที่ตนเองได้ทำงานอยู่นั้นต้องปิดตัวลง เหตุนี้ ประชาชนทุกคนหรือทุกครัวเรือนจึงตกอยู่ในสภาวะการมีภาระหนี้ค้ำไม่ว่าจะจะเป็นหนี้ภาคครัวเรือน หรือภาคอุตสาหกรรม และไม่ว่าหนี้ค้ำนั้นเป็นหนี้ที่เกิดจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หรือมีหนี้ค้ำอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจ หรือการต้องการหาแหล่งเงินทุนมาหมุนเวียนเพื่อให้การดำเนินธุรกิจได้ดำรงคงอยู่ การประสบปัญหาทางด้านธุรกิจนี้ ยังส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินต่างๆ เพราะสถาบันการเงินต่างๆ เหล่านี้สามารถดำเนินคงอยู่ได้ก็เนื่องมาจากการปล่อยเงินทุนให้กับผู้ประกอบการหรือปล่อยเงินลงทุนให้กับผู้ลงทุน แต่จากสภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำลงในครั้งนี้ ทำให้สถาบันการเงินต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจภาคธนาคาร ธุรกิจไฟแนนซ์ หรือแหล่งเงินทุนอื่นใด ไม่อาจที่จะปล่อยเงินลงทุนเนื่องจากเกิดความกลัวในเรื่องของภาระหนี้ค้ำชำระที่ไม่อาจจัดเก็บได้หรือที่เรียกกันว่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)

จากปัญหาทั้งหมดที่ได้กล่าวมา หนทางสุดท้ายที่จะทำให้การดำรงชีพดำเนินอยู่ได้ หรือ ผู้เป็นเจ้าของธุรกิจที่ต้องการเงินลงทุนคือต้องหาหลักประกันประเภททรัพย์สินต่างๆ เพื่อนำมาเป็น หลักประกันการชำระหนี้ หรือนำทรัพย์สินต่างๆ ที่มีอยู่นำมาชำระหนี้ แต่เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ ในปัจจุบัน ประกอบกับทรัพย์สินที่จำเป็นที่เป็นหลักประกันได้อย่างดี อาทิ ที่ดิน รถยนต์ หรือ ทรัพย์สินอื่น ไม่สามารถที่จะจัดหาหรือนำมาเป็นหลักประกันได้ ดังนั้น ทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะลิขสิทธิ์ซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นทรัพย์สินที่มีราคา เป็นทรัพย์สินที่มีคุณค่าทั้งในด้านเศรษฐกิจและมีคุณค่าทางธรรมสิทธิจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่คุณเขียนมีความเห็นว่าน่าจะมีการนำเอาสิทธิในลิขสิทธิ์นี้มาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ หรือนำมาชำระหนี้ได้

การนำเอาสิทธิในลิขสิทธิ์นำมาชำระหนี้ นั้น ในทางกฎหมายไม่สู้มีปัญหาเท่าใด หาก เจ้าหนี้ยอมรับการเอาสิทธิในลิขสิทธิ์นำมาชำระหนี้ แต่มีปัญหาให้ต้องพิจารณา คือ เมื่อได้โอน ทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ไปแล้ว ลูกหนี้จะยังคงมีสิทธิหรือใช้ประโยชน์ในสิทธิดังกล่าวอยู่หรือไม่ หรือหากหนี้ค้างของเจ้าหนี้ได้รับชำระครบถ้วน ลูกหนี้จะมีวิธีใดที่จะให้สิทธินั้นกลับมาเป็นของตนเอง และหากจะนำสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาเป็นหลักประกันการชำระหนี้เพื่อหาแหล่งเงินทุนจะ สามารถทำได้หรือไม่ จะทำอย่างไรและที่สำคัญ หากลูกหนี้มีภาระหนี้ค้างชำระและถูกฟ้องร้อง บังคับคดี แต่ไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่จะสามารถนำมาชำระหนี้ได้ คงมีเพียงสิทธิในลิขสิทธิ์ เช่นนี้ เจ้าหนี้จะสามารถบังคับคดีเอากับสิทธิในลิขสิทธิ์ได้หรือไม่ เพราะหากบังคับคดีไม่ได้ หนี้ค้างชำระ ตามคำพิพากษาก็เป็นหนี้สูญ ดังนั้น จากที่กล่าวมาแล้ว หากได้ข้อสรุปหรือข้อยุติว่าสิทธิในลิขสิทธิ์ สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ หรือสามารถบังคับคดีกับหลักประกันดังกล่าวได้ ปัญหาที่ต้อง ศึกษาต่อมา คือ หลักเกณฑ์การประเมินราคา เพราะแน่นอนที่สุดในการประเมินราคาระนั้น ฝ่ายที่เป็น ลูกหนี้ก็คาดหวังการประเมินราคาที่สูง หรือมากเกินไปความจริง รวมถึงปัญหาต่างๆ ที่ผู้เขียนได้นำมา เพื่อแนะนำและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากผู้เขียนเห็นว่าในต่างประเทศนั้น ได้มีการบัญญัติหรือ ใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ในการแสวงหาประโยชน์ในทางธุรกิจ เพราะเล็งเห็นถึงคุณค่าหรือความมีราคา ในงานนั้นๆ โดยเฉพาะกฎหมายในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการจ้างงานและจำหน่าย และการบังคับชำระ หนี้ โดยในต่างประเทศได้มีกฎหมายกำหนดโดยชัดเจนว่าสามารถนำลิขสิทธิ์มาจ้างงานหรือจำหน่าย ได้ ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยซึ่งมีเพียงความเห็นของนักกฎหมายเท่านั้น เพราะการจำหน่ายต้องเป็น สัมหาริมทรัพย์และต้องมีการส่งมอบ โดยเฉพาะทรัพย์สินที่มีตราสารจะต้องมีการส่งมอบตราสาร มิเช่นนั้นผลย่อมเป็นโมฆะ หากแต่ลิขสิทธิ์มิได้มีลักษณะเป็นสิทธิที่มีตราสาร เพราะสิทธิใน ลิขสิทธิ์ย่อมเกิดมีขึ้นได้ทันทีที่มีการคิดค้นหรือมีการสร้างสรรค์ ขณะเดียวกันแม้กรรมทรัพย์สินทาง ปัญญาจะมีนโยบายที่จะออกหนังสือรับรองให้กับผู้ที่มีค่าของชิ้นทะเบียน หนังสือรับรองดังกล่าวก็ หาใช้ตราสาร หากแต่เป็นเพียงเอกสารธรรมดาที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานแห่งสิทธิเท่านั้น

นอกจากนี้ การบังคับคดีกับสิทธิในลิขสิทธิ์ เมื่อสิทธิในลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งของลูกหนี้ที่เจ้าหนี้จะบังคับชำระหนี้ได้ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 214 ซึ่งเมื่อฟ้องร้องจนเจ้าหนี้มีสิทธิจะบังคับชำระหนี้เอาทรัพย์สินของลูกหนี้ได้แล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเป็นผู้ดำเนินการในการบังคับคดีต่อไป ส่วนวิธีการในการบังคับคดีนั้น จำต้องมีการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไข โดยเฉพาะวิธีการที่เหมาะสมแก่การบังคับกับสิทธิในลิขสิทธิ์ เพราะเมื่อสิทธิในลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เจ้าพนักงานบังคับคดีก็ควรจะบังคับคดีเอาทรัพย์สินนี้ได้ แต่จะใช้วิธีการใดที่เหมาะสม เพราะอย่างน้อยที่สุดประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยก็มีได้มีบัญญัติห้ามไว้โดยชัดเจน

ที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมด ผู้เขียนสามารถสรุปได้ว่า สิทธิในลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งตามหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เจ้าหนี้มีสิทธิบังคับชำระหนี้ได้ตามบทบัญญัติในมาตรา 214 แต่ไม่สามารถที่จะนำสิทธิในลิขสิทธิ์ไปใช้เป็นหลักประกันในรูปแบบของการจำนำและการจำนองได้ รวมทั้งไม่สามารถที่จะใช้มาตรการทางศาลในการที่จะบังคับคดีกับสิทธิในงานลิขสิทธิ์ได้ในทางปฏิบัติแม้จะไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ เพราะมีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างมาก ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงแนวทางในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ทั้งระบบ ดังที่ผู้เขียนจะขอเสนอแนะต่อไปนี้